

שְׂבוּעָה לִי

לְכוּ בָּנִים

סֵפֶר

נְעִימוֹת אֱלִיעֶזֶר

פְּרִשְׁת תְּזַרִיעַ

נְתַחֲבֵר עִי

ה' אֱלִיעֶזֶר זֹסִיא רֹבִין

לְזַכֵּר נְשִׁמַת רְבוּתֵינוּ הַק'

רְבִי אֱלִיעֶזֶר זֹסִיא בֶן יִשְׂרָאֵל אֲבָרְהָם זצ"ל

רְבִי יִשְׂרָאֵל אֲבָרְהָם בֶּן אֱלִיעֶזֶר זֹסִיא זצ"ל

מִסְקוּלֵעַן

סְקוּלָעַן

כל הזכויות שמורות
למכון נעימות אליעזר סקולען בארה"ק
ואין רשות לצלם או לתרגם או להעתיק
למאגר מידע אפילו חלק מן הספר ללא אישור בכתב

copyright by mechon nemois eliezer skulen. beth shemesh.
rubin

in all countries subscribing to the international copyright union.

PRINTED IN ISRAEL

יצא לאור העולם ע"י
מכון נעימות אליעזר בארה"ק

053-415-2636

הסכמת הרב קלמן ווייס שליט"א מו"צ העדה החרדית

בס"ד כ"ז שבט תשפ"א

הנני בזה בשורות האלה לחזק ולאמץ את ידי הבה"ח החשוב והיקר
ירא שמים ובעל מדות תרומיות דבוק בלו"ג ברבותינו הק' מסקולען
זי"ע ולהבלי"ח לכ"ק האדמורי"ם ממשיכי דרכם שליט"א

כמר אליעזר זוסיא רובין ני"ו

אשר ליקט ואיזן דבריהם הקדושים של האדמורי"ם מסקולען וצוק"ל
במשך שנים על ענינים שונים בתורה ועבודת השי"ת וכן במה
שהביאו מספה"ק תלמידי הבעש"ט הק' בענינים רמים אלו והבה"ח
החשוב הנ"ל תורגם אותם ללשון "האידיש" שיהא שימה בפייהם של
רבים אשר אינם מבינים בלה"ק

ונקרא שמו "נעימות אליעזר"

ודבר גדול מאד עשה בעמיו לקרב דבריהם הק' אשר מלאים ביר"ש
וקדושה בדברים היוצאים מלב טהור וקדוש שבודאי יכנסו ללבם של
ישראל לקרבם לעבודה ולתורה וקדושה וע"כ גם ידי תכון עמו
להוציא לאור ספר הקדוש הזה ויזכה להפיץ תורתם בקרב ישראל
מתוך נחת ובריות גופא ברוב הצלחה וסייעתא דשמיא בכל הענינים
אמן:

*כבוד הרב קלמן ווייס שליט"א
קאניאוס קלאן ווייס*

הכו"ח לכבוד התורה וצדיקי הדור:

קאניאוס קלאן ווייס

הסכמת אב"ד קאסאן שליט"א
מו"צ העדה החרדית

הנני מצטרף להנ"ל והשי"ת יעזור להרחיב גבולי הקדושה ויתקדש שם
שמים בעולם ובזכות זה נזכה בקרוב להתגלות מלך המשיח בנ"א:

ע"י אב"ד קאסאן
שלום

הסכמת כ"ק מרן אדמו"ר מסערט ויזניץ שליט"א

דער אייבערשטער זאל העלפן אז מיזאל זיך קענען מתחוק זיין און
מתרומם זיין אויפן דרך פון אונזערע הייליגע רבי'ס "לבית סקולען",
און אין סקולען איז דאך אסאך אסאך לייכטער זיך צו מתרומם זיין,
ווייל די זיס'קייט דארטן איז דאך גאר גאר הוייך און דערהויבן און
ליכטיג, און איך בין זיכער אז פון אויבן וועלן זיי משפיע זיין שפע
עבודת השם פאר די אלע וואס וועלן לערנען אין דעם הייליגן ספר.

יעקב יהודה אהרן אב"ד קאסאן

(והוסיף: סאיז מיר שווער "נישט" צו התמנען אויף אזאנ'ס).

יעקב יהודה אהרן אב"ד קאסאן

בעוה"ש"ת

רב משה ראזענבוים

בלאאמו"ד כ"ק מרן אדמו"ר עת"ד מ'זאנאש שליט"א
ונכד כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק מ'קאראקאס שליט"א

מ'קאראקאס

וראש בית דין צדק כללל השעות לכלל ישראל

פה ארץ הקודש יצ"ו

יום ג' שנכפל בו כי טוב, לסדר זיקחו אליך שמו זית וך בתית למאור להעלות נר תמיד, פרשת תצוה, שנת תשפ"א לפ"ק.

הנני בזה לרא' ביד תלמידי הנאמן, היקר והחשוב, אציל רוח נפשו, אב בחכמה ורך בשנים, המופלא ומופלג בתורה ויראת ה' מהורה, משמח אלוקים ואנשים, דבוק ונישם בקדושת רבותו הקדושים נבג"מ לבית סגולתו זי"ע, וידוע מש"א חב"ל: שהמתחבר למהור מהור, גרס באורייתא תירא במסידת הגוף והנפש, ובקדעי ומכורי קאמיא עמילתו בתה"ק בתנאים לא תנאים, בבחינת "מדבר סיני" ממש, היינו כמוש"ב במדרש: שאם עושים את עצמו כמדבר, רק אז זוכים לתורה שניתנה בסנין, וזה תורה מתוך הדחק באמת, וחרף גילו הצעיר, בדברי תורתו היוצאים מלב מהור, הוא מחזק לבבות נשברות, ומאמץ כרכיב כושלות, וידיים רפות, להגות בתה"ק, ולהרגיש מתקנות התה"ק, ומתיקנות קיום המצוות, והמתיקנות לחיות ביהודי עם ה' התה"ק, כבכר כמה שנים, מידי שבת בשבת, ומידי מועד במועד, בנש"ק.

ה"ה הרה"ג רבי אליעזר זוסיא רובין שליט"א
מייסד חברת משנת אליעזר בארץ הקודש

הנה ראה ראיתי האי סיפרא רבה, והגם שלא עברתי כולה, אבל חלק גדול מזה עברתי, וראיתי שהוא מלא בתורה המביא לידי יד"ש, ולדי חיווק לעבוד את ה' בכל עת ועידן, והכל יסודות בהררי קודש, בני ומיסד עם' הקדמות מדברות קודש ששמע, וסיפורים שראה ושמע, מהני צדיקיא ששמרו על הגחלת הנשאת לבל תכבה, וחזקה על חבר שאינו מוציא מתחת ידו דבר שאינו מתקן, והוא עומד על חזקתו והאמת אגיד שמכל מלמדי השכלתי, והרבה למדתי מרבותי, אבל מתלמידי יותר מכולם, שנעורתי למדתי אותו האיק יצרים צדיה של חידוש, והשכיל לעשות עשר ידות, בבחי' תלמידי המחכים את רבו.

אסיים בכרכת הדקט כוכות אבותיה"ק וצוק"ל, יה"ד שיכה להגדיל תורה ולהאדירה, ולהפיץ מעינותיו הוצה, מתוך נחת והרחבת הדעת דקדושה, ויובה לישב באהלה של תורה ויראה, עד זקנה ושיבה טובה. ואל אחי וועי אמור: קחו ברכה זו אל תור בתיכם, משנת נעוריי ראשית עריסותיכם, ותשלמו על זה מטוב מעשרותיכם, ותלמדו בו האיק לעבוד את ה' כל ימי חייכם, ועי' תראו ברכה והצלחה בכל מעשי ידיכם, עדי נובה לרגל מבשר ישועה מאלוהיכם, ע"י משיח בן דוד גואליכם, אמן בן יהי רצון בוראכם.

הב"ד ירדו הדישה"ט באה"ד ובלג"ח,
המעריך אותו ואת מעשיו הטובים מאוד,
הכו"ח לכבוד התורה הקדושה ולומדיה,
ככל הברכות האמידות בתורת משרע"ה.

הק' משה ראזענבוים

בלאאמו"ד כ"ק מרן אדמו"ר עת"ד מ'זאנאש שליט"א
ונכד כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק מ'קאראקאס שליט"א

מ'קאראקאס

המצפה לרחמי שמים מרובים

הסכמת רב דקהל אש תמיד בני ברק שליט"א

הנני באתי להמליץ טוב עבור הבה"ח חסידיא ופרישא המפורסם בתורותיו ומידות הטובות והישרות מתאבק באפר רגליהם כל צדיקי הדור ובפרט כ"ק האדמורי"ם מסקולען
ה"ה שמו הולך לפניו

מוהר"ר אליעזר זוסיא רובין שליט"א

ה"ר שיזכה תמיד להפיץ מעינתיו הוצה ויזכה תמיד את הרבים בטוב טעם ודעת ואך טוב וחסד ירדפוהו כל ימי חייו בחן של טעם זקנים ויזכה במהרה לקבל פני משיח צדקנו אמן בב"א:

ידידו המכבדו בלב טוב

16/10 377 00-2661

ורבינו זצ"ל היה אומר תמיד, שלפני שהולכים ללמוד צריכים לכוון לקיים מצות לימוד התורה, כי הרי מצות צריכות כוונה, וממילא וצריך אדם לומר קודם הלימוד בפה מלא:

הַרְיֵנִי מוֹכֵן וּמְזוּמָן לְקִיּוֹם מִצְוֹת עֲשֵׂה דְאוֹרֵייתָא שְׁל לְמוֹד הַתּוֹרָה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב פִּתּוֹרָה וּלְמַדְתֶּם אֲתֶם וּשְׁמַרְתֶּם לְעֲשֵׂתֶם וְהַרְיֵנִי עוֹשֵׂה מִצְוָה זֶה פְּדֵי לְקִיּוֹם מִצְוֹת בּוֹרְאֵי וּבְדֵי לְעֲשׂוֹת נַחַת רִוַּח לְהַפּוֹרֵא יִתְפַּרֵּךְ שְׁמוֹ בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

לְשֵׁם יְחִיד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתָּהּ בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוֹ לְיַחַד שֵׁם י"ה בּו"ה פִּיחֻדָּא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל: וְיֵחֵי נַעֲם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָה:

וב"ק מרן רבינו זצ"ל
 היה אומר תמיד בכל הזדמנות:

אז: "לכו בָּנִים" – אז ווען איר גייט
 אוועק פון די התעוררות, דעמאלט'ס:
 "שְׂמַעוּ לִי" – דעמאלט'ס זאל אייך
 קלונגען אין די אויערן דאס וואס איר
 האט דא געהערט..!

ווייל בשעת ווען איר זענט דא,
 דעמאלט'ס זעה איך דאך שוין אליין
 אז איר הערט מיך אויס, נאר ווען
 איר גייט "אוועק".. דעמאלט'ס זאל
 אייך קלונגען אין די אויערן דאס
 וואס איר האט דא געהערט..!

הקדמה

יִשְׁמְחוּ הַחֲסִידִים וַיִּגִּילוּ הַמִּשְׁתַּקְקִים לראות אור כי טוב מאמרי קודש מרז"ל קדושים אשר בארץ המת, ובשבת והודאה להשי"ת שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה אני מודה ומשבח לאדון כל על שזכיתי לגמור ספר "נעימות אליעזר" על התורה ומועדים באידיש אשר מיוסד על דברי חז"ל ועל דברי רבותינו הקדושים תלמידי הבעל שם טוב הק' ותלמידי המגיד וצוק"ל, כדי שכל יהודי פשוט יזכה לשאוב מתורתם של רז"ל אשר מפיהם אנו חיים כל ימינו על אדמתינו, וכדי שכל יהודי פשוט יזכה לדעת את הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון.

והרי כבר ידוע ליודעי חן, כי אמרו רז"ל (יבמות צ"ז.) על כל האומר דבר שמועה מפיהם ששפתותיו דובבות בקבר, ובספר חסידים (ס' רכ"ד) איתא שהם מתפללין עליו שם וממליצים טובה עליו עכ"ל.

ומודה אני לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי אשר זכיתי להוציא לאור ספר "נעימות אליעזר" על התורה ומועדים באידיש אשר מטרתו של הספר הוא אך ורק שכל יהודי יזכה לחיות עם "שויתי ה' לנגדי תמיד" בכל רגע ורגע ולקיים "בכל דרכיך דעהו" במלא מובן המלה.

וברוך הוא אלקינו אשר נתן סיעתא דשמיא בעמלי וזכיתי לראות ברכה בעמלי, אשר אחרי שנים רבות וארוכות זכיתי לברך על המוגמר ולזכות את הרבים בדברים פשוטים וברורים נראים לעינים בעיני עבודת השם יתברך תורה ותפילה ומידות טובות וישרות, ואכן שמע אלקים מתוך סיעתא דשמיא אשר הרגשתי בה על כל צעד ושעל במהלך חיבור ספר זה, ומתוך שבת והודיה להשי"ת על כל הטוב אשר גמלני, הנני עומד עתה ב"פתח השער" ומתחנן לפני בורא כל עולמים שכה יתן ה' וכה יוסיף ויזכני להעלות דבר נאה ומתוקן על שולחן חכמים, ולהוסיף דעת

ותבונה ויראת ה' מהורה בתוך לבבות ישראל, ואל יצא מתחת ידי שום מכשול חס ושלום, רק יחזק את האמונה ואת הניצוץ היהודי אשר נמצא בתוך כל אחד ואחד מישראל, ובעזרת השם יתברך יהיה לתועלת הרבים, ובפרט לבהורי ואברכי חוץ לארץ שיותר קל להם ללמוד ספרים "באידיש", והרי כבר כתוב בתורתנו הק' בפרשה וילך (ל"א פ' י"ט): "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם", פירוש שכל יהודי יזכה להבין ולהשכיל את התורה בשפה שהוא מבין טוב.

וכאן המקום לציין שכל הספר מתחילה עד הסוף נעשית ע"פ הוראת והדרכת גדולי ישראל על כל צעד ושעל, וזהו אינו רק ספר לקריאה גרידא, כי אם גם ספר של לימוד התורה באמת, יען כי הרי זה משפיע יראת שמים במדה גדושה על לבבות ישראל.

וכאן המקום להודות ולהלל לכל האנשים שעזרו ותרמו ותמכו למען הוצאת ספר זה, יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שיזכו לראות אך ורק תענוג ונחת דקדושה מכל יוצ"ח, ויזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצות באמת לאוישט"א.

ובצאתי אפרוש כפי אל ה' בתפילה שאזכה לישוב באהלה של תורה ולהרביץ תורה ויראה כל ימי חיי, ואזכה לעבוד את השם יתברך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל מתוך שמחה של מצוה יחד עם כל ישראל, ואזכה להיות מאלו שמוסיפים יופי לכתר הגדול שנקרא תפארת ישראל"ל זרע אברה"ם אוהבו, מתוך הרחבת הדעת ומנוחה, ומתוך בריות גופא ונהורא מעליא, עדי נזכה בקרוב ליעוד הנביא ומלאה הארץ דעה את ה' וברחמים גדולים אקבצך בביאת גואל צדק ובבנין בית המקדש השלישי במהרה בימינו אמן:

אליעזר זוסיא רובין

אָשָׁה פִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה זָכָר

דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִשָּׁה פִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה זָכָר וְגו': ווען מען לערנט אפ דעם פסוק פון: "אִשָּׁה פִּי תִזְרִיעַ" וְגו', וועקט זיך דאך לכאורה אויף גאר א באקאנטע קשיא, און דאס איז, אז וואס הייסט: "אִשָּׁה פִּי תִזְרִיעַ" וְגו', עס שטייט דאך שוין בפירוש אין חז"ל (עירובין דף: י"ג ע"ב), אז: "נִמְנָנוּ וְנִמְרוּ" – אז חז"ל האבן באשטעטיגט, אז עס איז: "נוח לו לאדם שלא נבְּרָא מִשְׁנִבְרָא" – אז עס איז בעסער פאר א מענטש אז ער ווערט "נישט" געבוירן אויף דער וועלט ווי ווען ער ווערט "יא" געבוירן אויף דער וועלט, און ממילא וואס הייסט: "אִשָּׁה פִּי תִזְרִיעַ" וְגו'..!! עס איז דאך: "נוח לו לאדם שלא נבְּרָא מִשְׁנִבְרָא"!!

ענטפערט אויף דעם די פסוק דא מיט די ווערטער: "וַיִּלְדָּה זָכָר", און די כוונה פון די ווערטער: "וַיִּלְדָּה זָכָר" איז דאך, אז דו ביזט גערעכט טאקע אז עס איז טאקע: "נוח לו לאדם שלא נבְּרָא מִשְׁנִבְרָא", אבער דאס איז דאך נאר געזאגט געווארן ווען א מענטש קומט אראפ אויף דער וועלט און ער טוט זיך זיין אייגענע עבודה ביחידות, און ער דינט זיך זיין באשעפער, און טוט ער זיך אלעס פאר זיך אליין, און אויף איהם איז טאקע געזאגט געווארן דעם: "נוח לו לאדם שלא נבְּרָא מִשְׁנִבְרָא".

אבער אויב א מענטש איז א בחינה פון א: "זָכָר", און ער איז א "משפיע", און ער איז: "מְזַכֵּה אֶת הָרַבִּים", און ער פאר שפרייט דעם אייבערשטנס תורה אויף דער וועלט, דעמאלט'ס איז נישט: נוח לו לאדם "שלא" נבְּרָא מִשְׁנִבְרָא, נאר דעמאלט'ס איז: נוח לו לאדם "שנבְּרָא" מִשְׁלָא נבְּרָא, און

דעמאלט'ס איז דאך שוין בעסער פאר אזא מענטש אז ער ווערט "יא" באשאפן אויף דער וועלט, ווייל ער איז דאך א: "מִזְפָּה אֶת הָרְבִים", און ער ברענגט דאך אנדערע יודן נענטער צום אייבערשטן.

און דורך דעם וואס ער רעדט ארויס א פֿאר ווערטער פון זיין מויל, איז ער דאך מחזק דורך דעם נאך א פֿאר יודן: "בְּתוֹרָה וּבְעִבּוּדָה וּבְיִרְאַת יְהוָה-הַ טְהוֹרָה", און ער באקומט דאך דורך דעם גאר גאר אסאך זכותים, און ממילא וועגן דעם איז פאר אזא איינער: נוֹחַ לוֹ לְאָדָם "שֶׁנִּבְרָא" מִשְׁלָא נִבְרָא, ווייל ער איז דאך א: "מִזְפָּה אֶת הָרְבִים", און ער פֿאר שפרייט דאך דעם אייבערשטנס תורה אויף דער וועלט, און דורך זיין עבודה באקומט ער דאך די זכותים פון אלע מענטשן וואס האבן יונק געווען פון זיין השפעה.

און דאס מיינט נישט צו זאגן ח"ו אז אלע מענטשן וואס האבן יונק געווען פון זיין השפעה פארלירן דעמאלט'ס ח"ו זייערע אייגענע זכותים אין די מצוות וואס זיי האבן געטוהן לכבוד דעם, נאר דאס מיינט סך הכל צו זאגן, אז עס ווערט יעצט געבוירן א נייע זכות וואס הייסט: "זְכוּת הָרְבִים", און דער: "זְכוּת הָרְבִים" באקומט דער מענטש וואס האט מחזק געווען א אנדערע יודיש קינד: "בְּתוֹרָה וּבְעִבּוּדָה וּבְיִרְאַת יְהוָה-הַ טְהוֹרָה", און א: "זְכוּת הָרְבִים" איז דאך גאר גאר א גרויסע זאך, ווייל עס שטייט דאך שוין בפירוש אין די משנה אין אבות (פרק ה' משנה י"ח), אז די תנא פון די משנה האט דאך אונז שוין געזאגט, אז: "כָּל הַמְזַכֵּה אֶת הָרְבִים אֵין חֲטָא כָּא עַל יְדוֹ".

און די גאנצע טעם פארוואס עס שטייט אין חז"ל אז: "נוֹחַ לוֹ לְאָדָם שְׁלָא נִבְרָא מִשְׁנִבְרָא" איז דאך נאר.. ווייל אויב א מענטש קומט אראפ אויף דער

וועלט, און ער וועט ח"ו טוהן עבירות, דעמאלט'ס איז ער דאך "מקלקל" דורך דעם, און ער מאכט דאך דורך דעם "קאליע" זיין הייליגע ריינע נשמה, און ממילא וועגן דעם לוינט זיך איהם נישט אראפ צו קומען אויף דער וועלט, ווייל ער וועט דאך נאך ח"ו "מקלקל" זיין זיין הייליגע ריינע נשמה דורך דעם וואס ער אראפ קומען אויף דער וועלט.

און אפילו אויב ער וועט אמאל טוהן גוטע זאכן, וועט אבער פשטות די עבירות זיינע זיין פיל מער, ווייל דער וועלט איז דאך גאר גאר א שווערע קאמפלעצירט'ע וועלט, און מען קען דאך דא זייער שנעל א דורך פאלן אין שלעכטע מעשים.

און ממילא וועגן דעם האבן טאקע חז"ל געזאגט, אז עס איז: "נִמְנָנוּ וְנִגְמְרוּ" – אז חז"ל האבן באשטעטיגט, אז עס איז: "נוח לו לאדם שלא נבְּרָא מִשְׁנִבְרָא" – אז עס איז בעסער פאר א מענטש אז ער ווערט "נישט" געבוירן אויף דער וועלט ווי ווען ער ווערט "יא" געבוירן אויף דער וועלט.

אבער אויב א מענטש איז א: "מְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים", דעמאלט'ס שטייט דאך שוין אויף איהם אין די משנה אין אבות, אז: "אֵין חָטָא בָּא עַל יְדוּ", און איינמאל א מענטש האט א "הבטחה" פון חז"ל אז: "אֵין חָטָא בָּא עַל יְדוּ", קען דאך שוין דעמאלט'ס רואיגעהייט אראפ קומען אויף דער וועלט, ווייל ער האט דאך א "צו זאג" פון חז"ל אז ער וועט נישט א דורך פאלן אין קיין עבירות, און פאר איהם איז טאקע: נוח לו לאדם מִשְׁלָא נִבְרָא – און פאר איהם איז טאקע בעסער אז ער ווערט "יא" באשאפן אויף דער וועלט.

ווייל אויב א יודיש קינד איז א: "מְזֻכָּה אֶת הָרְבִים", און ער פראבירט שטענדיג ארויס צו העלפן א צווייטע יודיש קינד: "בְּתוֹרָה וּבְעִבּוּדָה וּבְיִרְאַת יְהוָה-הַטְּהוֹרָה", באקומט ער דעמאלט'ס א "הבטחה" פון די הייליגע תנא פון די משנה, אז: "אֵינן חֲטָא בָּא עַל יְדוֹ", און אויב ער באקומט אזא הייליגע "הבטחה" פון די הייליגע תנא פון די משנה אז: "אֵינן חֲטָא בָּא עַל יְדוֹ", דעמאלט'ס לוינט זיך דאך איהם שוין "יא" באשאפן צו ווערן אויף דער וועלט און אראפ קומען אויף דעם נידריגן וועלט'ל, ווייל איינער וואס איז א: "מְזֻכָּה אֶת הָרְבִים" האט דאך א "הבטחה" אז: "אֵינן חֲטָא בָּא עַל יְדוֹ".

און "א יעדער איינער" קען דאך אין אמת'ן זיין א: "מְזֻכָּה אֶת הָרְבִים", ווייל: "מְזֻכָּה אֶת הָרְבִים" קען דאך מיינען אויף גאר אסאך סארטן וועגן, און א: "מְזֻכָּה אֶת הָרְבִים" מוז דאך נישט דוקא מיינען אז א מענטש מוז זיך יעצט אויף שטעלן אין בית המדרש און זאגן א דרשה פאר טויזנטער יודן אז מענטשן זאלן אוועק ווארפן די אלע טמא'נע כלים וכלים שונים וואס ברענגען אונטער אונזערע דורות, נאר די ענין פון: "מְזֻכָּה אֶת הָרְבִים" מיינט אויך אויף קלענערע אופנים.

ווי למשל.. ווען א מענטש פירט זיך אויף גאר איידל און שייך בשעת ווען ער דרייט זיך צווישן אסאך מענטשן וואס דארפן נאך חיזוק אין די אלע ענינים, און א יעדער איינער זעהט דאך דעמאלט'ס קלאר מיט די אייגענע אויגן וואס דאס מיינט א "מוסטער" פון א "ערליכע יוד", און א יעדער איינער זעהט דאך דעמאלט'ס קלאר מיט די אייגענע אויגן וואס דאס מיינט "זיין א ערליכע יוד", און א יעדער איינער קוקט דאך דעמאלט'ס ארויף אויף זיין

איידעל'ע: "הַתְּנַגּוּת", קען ער דאך דעמאלט'ס אויך ווערן אָן גערופן א: "מְזֻכָּה אֶת הָרְבִים".

ווייל ער איז דאך דעמאלט'ס פשוט: "מְזֻכָּה" דעם: "רְבִים" מיט דעם ידיעה אז מען דארף זיך נישט שעמען מיט קיין יודיש'קייט, נאר פארקערט, מען דארף זיך פירן ערליך: "בְּפִרְהֶסְיָא", און מען דארף ווייזן: "בְּפִרְהֶסְיָא" פאר די אלע אנדערע שוואכ'ע סארטן יודן וואס דאס מיינט זיין א ערליכע יוד: "בְּפִרְהֶסְיָא", און וואס דאס מיינט פאלגן די גדולי ישראל אָן קיין שום קשיות און הסברות.

און ווען א מענטש געבט א גוט ווארט פאר זיין חבר, און ער שטארקט איהם ווען עס גייט איהם שווער, און ער העלפט איהם צו לערנען ווען עס גייט איהם שווער, און ער לערנט מיט איהם צוזאמען, און ער געבט איהם נאך צו א שיינע ווארט אויף די פרשה, און ער זאגט איהם נאך שיינערהייט אז דאס איז דאך אויך נוגע פאר "דיר", און דו קענסט דאך דאס אויך נאך טוהן, וכו' וכו', אזא איינער לייגט דאך נאר צו נאך יודישע קינדער צו די רשימה פון די "ערליכע יודן", און אזא איינער מאכט דאך נאר קלענער די רשימה פון די: "סוֹרְרִים מְדַרְכֵי יְהוָה".

און אזא איינער איז דאך ממש אזוי ווי א "דיימאנט שטיין" וואס דרייט זיך צווישן "שמוציגע זאמד", און אזא איינער איז דאך ממש אזוי ווי א ליכטיגע ליכטעל'ע וואס געפונט זיך אינמיטן א קאלטע טונקעל'ע פינסטער'ע נאכט, און אזא איינער איז דאך ממש אזוי ווי "משה רבינו" וואס האט זוכה געווען: "מְזֻכָּה" צו זיין גאנץ כלל ישראל מיט דער הייליגער תורה הק', אזוי ווי עס שטייט דאך שוין טאקע בפירוש אין די ספרים הק'.

און מארגן גייט ער און ער איז ער מחזק א צווייטע חבר וואס עס גייט איהם שווער, און ער פראבירט איהם מסביר צו זיין וואס דאס מיינט אז דער אייבערשטער וויל דיר דא נאך געבן א גרעסערע "שכר" אויף דיין עבודה מיט דעם וואס דו גייסט דא אריבער אזא און אזא שוועריקייט, און ממילא געב נישט אויף טייערע חבר, ווייל דער אייבערשטער איז דאך שטענדיג מיט דיר, און דער אייבערשטער האט דאך אזוי הנאה פון דיין הייליגע עבודה, אזא איינער ווערט דאך אויך אָן גערופן א: "מְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים", ווייל ער ווייזט דאך שטענדיג פאר אנדערע מענטשן ווי אזוי מען קען צו קומען צום אייבערשטן, און דאס איז דאך גאר גאר א געוואלדיגע גרויסע "זכות", ווייל אין זיין זכות ווערט דאך: "נְתַרְבָּה כְּבוֹד שְׁמִים בְּעוֹלָם".

און אויב א מענטש וואלט טאקע באמת ריכטיג פארשטאנען וואס דאס מיינט אז א יעדע יודיש קינד קען טאקע באמת זוכה זיין צו זיין א: "מְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים" דורך דעם וואס מען וועט ווייזן: "בְּפִי הֶסְיָא" וואס דאס מיינט "לעבן מיטן אייבערשטן" און וואס דאס מיינט "זיך נישט שעמען מיטן יודיש'קייט", דעמאלט'ס וואלט דאך שוין טאקע א יעדער איינער געקענט זאגן אויף זיך אליין אז: "נוח לְפָלוֹנִי בְּן פְּלוֹנִי שֶׁנִּבְרָא מִשְׁלָא נִבְרָא":

אִשָּׁה בִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה זָכָר

דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִשָּׁה בִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה זָכָר וְגו': וואס הייסט: "אִשָּׁה בִּי תִזְרִיעַ" וְגו'..?! עס שטייט דאך שוין בפירוש אין חז"ל (עירובין דף: י"ג ע"ב), אז: "נִמְנָנוּ וְנִמְרוּ" – אז חז"ל האבן באשטעטיגט, אז עס איז: "נוח לוֹ לְאָדָם שְׁלָא נִבְרָא מִשְׁנִבְרָא" – אז עס איז בעסער פאר א

מענטש אז ער ווערט "נישט" געבוירן אויף דער וועלט ווי ווען ער ווערט
 "יא" געבוירן אויף דער וועלט, און ממילא וואס הייסט: "אָשָׁה כִּי תִזְרִיעַ"
 וגו'...! ? עס איז דאך: "נוח לו לְאָדָם שְׁלֹא נִבְרָא מִשְׁנִבְרָא" ! ? !

נאר די תירוץ איז, אז די סיבה פארוואס עס שטייט דא אין פסוק: "אָשָׁה כִּי
 תִזְרִיעַ" וגו' איז, ווייל אויב א יודיש קינד איז זיך מדבק אין דעם הייליגן:
 "שֶׁבֶת קוֹדֶשׁ", און ער נוצט אויס דעם הייליגן: "שֶׁבֶת קוֹדֶשׁ" ווי עס דארף
 צו זיין, וואס דער הייליגער: "שֶׁבֶת קוֹדֶשׁ" איז דאך: "כָּל כְּלוֹ אֱלֹקוֹת מְבוֹאוֹ
 וְעַד צֵאתוֹ", אויף אזא איינער איז דאך שוין יא געזאגט געווארן: נוח לו
 לְאָדָם מִשְׁנִבְרָא מִשְׁלֹא נִבְרָא.

ווייל די גאנצע: "תְּכִלִּית מַעֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ" איז דאך נאר געווען אז יודישע
 קינדער זאלן אפ היטן דעם הייליגן: "שֶׁבֶת קוֹדֶשׁ", אזוי ווי מיר זאגן דאך
 שוין טאקע אלע בפירוש פרייטיג צו נאכט'ס ביים דאווענען, אז: "אֶתְּהָ
 קִדְשָׁתְךָ אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשִׁמְךָ תְּכִלִּית מַעֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ".

און ממילא אויב א יודיש קינד נוצט טאקע אויס דעם הייליגן: "שֶׁבֶת קוֹדֶשׁ"
 ווי עס דארף צו זיין, און ער איז זיך מדבק אין דעם הייליגן: "שֶׁבֶת קוֹדֶשׁ",
 איז דאך זיכער: "נוח לו שְׁנִבְרָא מִשְׁלֹא נִבְרָא", ווייל ער פירט דאך אויס די:
 "תְּכִלִּית שָׁמַיִם וָאָרֶץ בְּשִׁלְמוֹת".

און ממילא ווען א יודיש קינד הייבט אויף זיין בעכער פרייטיג צו נאכט'ס,
 און ער שרייט אויס הויעך דעם: "יוֹם הַשְּׁשִׁי וְיִכְלוּ הַשָּׁמַיִם וָאָרֶץ וְכָל צָבָאָם"
 וכו', און ער היט אפ דעם הייליגן: "שֶׁבֶת קוֹדֶשׁ" כהלכה, גייט דאך

דעמאלט'ס אטאמאטיש ארויס א קול וואס רופט אויס אויף איהם: "נוח
לפלוני בן פלוני שנברא משלא נברא"!!

ווייל דער יוד דא איז דאך נישט קיין בטלן אויף דער וועלט, "ער איז דאך
לעבעדיגע סחורה" – ער היט דאך אפ דעם הייליגן: "שבת קודש" מיטן
גאנצן ברען, און ממילא אוודאי: "נוח לו שנברא משלא נברא".

און עס איז אינטרעסאנט אָן צו מערקן דא, אז די ווארט: "שבת" [מיטן שם:
"יהוה-ה"] – איז דאך טאקע גימטריא: "נוח לו לאדם שנברא", ווייל יא ר'
יוד, אויב דו ביזט זיך מדבק אין דעם הייליגן: "שבת קודש" וואס איז דאך
איין שטיק: "אַלקות", און דו היט'סט אפ דעם הייליגן: "שבת קודש" ווי עס
דארף צו זיין, און דו זאגסט עדות אויף מעשה בראשית מיט פרייד, איז
אויף דיר טאקע געזאגט געווארן דעם: "נוח לו לאדם שנברא משלא נברא":

וְהִנֵּה לֹא הָפַךְ הַנֶּנֶע אֶת עֵינָיו

וְרָאָה הַכֹּהֵן אַחֲרֵי הַפֶּסֶם אֶת הַנֶּנֶע וְהִנֵּה לֹא הָפַךְ הַנֶּנֶע אֶת עֵינָיו
וְהַנֶּנֶע לֹא פָשָׁה טְמֵאָה הוּא וְגו': עס שטייט אין חז"ל (ערכין דף: ט"ז
ע"ב), אז: "נִנְעֵי בְּנֵי אָדָם" קומען אויף א מענטש צוליב די עבירה פון:
"לְשׁוֹן הָרֶע", און אין די מינוט וואס א מענטש האט טאקע באמת "תשובה"
געטוהן פון זיין עבירה, דרייט זיך דעמאלט'ס איבער די ווארט: "נִנְעֵ" און
עס ווערט דעמאלט'ס גלייך: "עֲנֵג".

ווייל אונזערע הייליגע חכמים האבן דאך אונז שוין בפירוש געזאגט, אז ווען
א מענטש טוט א עבירה ח"ו, ווערט דאך איהם דעמאלט'ס גלייך ביטער, און

עס ווערט דאך איהם דעמאלט'ס גלייך אום בא'טעמ'ט, אבער ווען דער מענטש טוט "תשובה", ווערט דאך איהם דעמאלט'ס נאך אמאל צוריק זיס דאס לעבן, און ממילא ווען דער מענטש וואס האט גערעדט: "לְשׁוֹן הָרָע" טוט "תשובה", טוישט זיך דעמאלט'ס די ווארט: "נְגַע" צו די ווארט: "עֲנַג", און די אות ע' גייט דעמאלט'ס גלייך צו די אנהייב פון די ווארט.

און ממילא דאס איז פשט אין דעם פסוק: "וְרָאָה הַפֶּה" וגו', אז: "וְרָאָה הַפֶּה" – אז דער כהן וועט געבן א קוק אויפן נגע, און: וְהֵיחָה לֹא הִפֵּךְ הַנֶּגַע אֶת 'עֲנִינוֹ' – און די אות ע' פון די ווארט: "נְגַע" האט זיך נאך נישט איבער געקערט פון די סוף פון די ווארט צו די אנהייב פון די ווארט, און עס האט זיך נישט געטוישט פון די ווארט: "נְגַע" צו די ווארט: "עֲנַג", נאר די אות ע' איז געבליבן ביים סוף פון די ווארט, און דאס מיינט דאך צו זאגן אין אנדערע ווערטער, אז עס איז געבליבן די ווארט: "נְגַע", דעמאלט'ס: "טְמֵא הוּא" – דעמאלט'ס בלייבט דער מענטש "טמא", ווייל דאס איז דאך א סימן אויף דער מענטש אז דער מענטש האט נאך נישט "תשובה" געטוהן ווי עס דארף צו זיין אויף דעם וואס ער האט גערעדט: "לְשׁוֹן הָרָע".

און דער אייבערשטער האט דאך איהם שוין געגעבן א געלעגענהייט "תשובה" צו טוהן דורך דעם וואס מען האט איהם געמוזט איין שפארן אין א צימער פאר זיבן טעג, און דער מענטש וואלט דאך געדארפט אויס נוצן די זיבן טעג אויף "תשובה" צו טוהן און פארעכטן זיינע מעשים, אבער אנשטאדט דעם, האט ער גארנישט געטוהן דורך אויס די גאנצע זיבן טעג, נאר ער האט געווארט און געווארט ווי א פאר פרוירענע קלאץ אז די זיבן טעג זאל זיך ענדיגן, און ער האט נאך נעבעך געטראכט צו זיך, אז אפשר

וועט זיך די: "נִגְעַע" פשוט אויס היילן פון איין מינוט אויף די אנדערע, און ער האט נעבעך נישט פארשטאנען דעם רמז מן השמים אז ער דארף זיך נעמען "תשובה" טוהן אויף זיינע שלעכטע מעשים.

און ממילא דאס איז דער ענין וואס מיר זעהען דא, ווייל ווען דער אייבערשטער שיקט אמאל א צרה אויף א מענטש, וויל דעמאלט'ס דער אייבערשטער זעהן ווי אזוי דער מענטש וועט זיך שנעל געבן א כאפ אויף פון זיין טיפ'ן שלאף און צוריק לויפן צו די שויס פון דעם אייבערשטן (כביכול), און ער וועט שנעל צוריק לויפן צום גוט'ן וועג, און דאס איז דאך די גאנצע "מטרה" פארוואס דער אייבערשטער האט איהם געשיקט אזא שוועריקייט, אז "ער זאל תשובה טוהן".

אבער אויב א מענטש כאפט זיך נישט בא'צייטנ'ס, און ער טראכט נישט אריין: "על מה עָשָׂה יְהוָה-יְהוּדָה כָּכָה" – און ער טראכט נישט אריין פארוואס דער אייבערשטער האט דאס געשיקט צו איהם, נאר ער חלומ'ט זיך ווייטער א זיסע חלום, און ער ווארט נאך נעבעך ווי א נער אז די: "נִגְעַע" זאל זיך אויס היילן פון זיך אליין, דעמאלט'ס איז דער אייבערשטער נישט צופרידן.

ווייל די גאנצע מטרה פון די צרה איז דאך נאר געווען, אז דו זאלסט פארשטיין "פארוואס" עס איז געקומען, און "פארוואס" דער אייבערשטער האט דאס געשיקט צו דיר.

אבער משא"כ ווען א מענטש כאפט זיך יא אויף בא'צייטנ'ס, און ער זאגט טאקע דעמאלט'ס גלייך פארן אייבערשטן, אז: "חָטָאתִי עֲוִיתִי פִּשְׁעֹתַי" – איך האב זיך טאקע פאר זינדיגט פאר דיר, אבער איך וויל "תשובה" טוהן,

און איך וויל צוריק קומען צו דיר הייליגער גרויסער טאטע אין הימל, דרייט דעמאלט'ס דער אייבערשטער גלייך איבער: "אָת עֵינוּ" – דרייט דעמאלט'ס דער אייבערשטער גלייך איבער דעם אות ע' צו די אנהייב פון די ווארט, און עס ווערט דעמאלט'ס גלייך: "עֲנֵנִי" – און עס ווערט איהם דעמאלט'ס גלייך "זיס" און וואויל און ליכטיג.

ווייל דו ווייסט וואס דער אייבערשטער ווארט צו זעהן פון א מענטש וואס האט באקומען א שטראף...?! אז ער זאל זיך אליין מאכן א "חשבון הנפש", און אז ער זאל זיך אליין צוריק כאפן צום: "שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ", און אזוי וועט ער קענען פטור ווערן פון אלע: "צָרוֹת יָגוֹן וְאֲנַחֹת" וואס לויפן איהם נאך.

און שלמה המלך זאגט דאך אונז שוין טאקע בפירוש אין משלי (קפיטל כ"א פסוק כ"ג), אז: "שֹׁמֵר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ" – אז אויב א מענטש היט זיך אפ דאס מויל, און אויב א מענטש היט זיך אפ דאס צונג, און ער רעדט נישט קיין: "לְשׁוֹן הָרָע" חס ושלום, דעמאלט'ס: "שֹׁמֵר מִצְרוֹת נַפְשׁוֹ" – היט ער זיך דעמאלט'ס אליין אפ פון אלע סארטן צרות וואס זענען נאר פארהאנען אויף דער וועלט.

און עס שטייט דאך נישט אין פסוק דא דעם לשון, אז: "שׁוֹמֵר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ" – אז אויב א מענטש וועט זיך אפ היטן דעם דיבור, דעמאלט'ס: "יִהְיֶה שְׁמֹר מְכֹל צָרָה" – וועט ער דעמאלט'ס ווערן אפ געהיטן פון א יעדע סארט צרה וואס עס איז נאר דא אויף דער וועלט, נאר עס שטייט דא אין פסוק דעם לשון, אז: "שׁוֹמֵר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ" – אז אויב א מענטש וועט זיך אפ היטן דעם דיבור, דעמאלט'ס: "שׁוֹמֵר מִצְרוֹת נַפְשׁוֹ" – דעמאלט'ס היט ער זיך אליין אפ פון אלע סארטן: "צָרוֹת יָגוֹן וְאֲנַחֹת" וואס עס איז נאר שייך אויף דער

וועלט, ווייל די זכות פון: "שְׁמִירַת הַלְשׁוֹן" אליין איז אזוי גרויס.. אז די זכות פון: "שְׁמִירַת הַלְשׁוֹן" אליין איז א שמירה אויף דעם מענטש און עס שיצט איהם שטענדיג: "בְּכָל יוֹם וּבְכָל יְעַת וּבְכָל שְׁעָה", און יא ר' יוד, קיינער קען נישט שלעכט'ס טוהן פאר אזא איינער וואס איז: "שׁוֹמֵר פִּיּו וּלְשׁוֹנוֹ" ווי לאנג ער היט זיך טאקע באמת אפ דעם דיבור ווי עס דארף צו זיין.

און עס איז דאך שוין טאקע באקאנט פאר א יעדעם איינעם די באקאנט'ע מעשה וואס מען דערציילט נאך בשם מגידים, אז עס איז געווען אמאל א שווערע "מגיפה" אין א געוויסע שטאט, און די מענטשן פון די שטאט האבן זיך דעמאלט'ס גאר שטארק געמוטשע'ט אויס צו געפונען די סיבה פארוואס די "מגיפה" איז געקומען אויף זייער שטאט.

ביז.. מען האט זיי מגלה געווען פון הימל דורך עפעס א געוויסע גרויסע ל"ו צדיק, אז די סיבה פארוואס די "מגיפה" איז געקומען אויף זייער שטאט איז געווען, ווייל מען האט זיך נישט געהיטן דעם דיבור, און מען האט גערעדט: "דְּבָרִים הָאֲסוּרִים".

און ווען די מענטשן פון די שטאט האבן זיך טאקע באמת מקבל געווען מער נישט צו רעדן קיין: "דְּבָרִים הָאֲסוּרִים", איז טאקע דעמאלט'ס גלייך געווארן: "וַתֵּצֵר הַמַּגֵּפָה", און די מגיפה האט זיך טאקע דעמאלט'ס גלייך אפ געשטעלט.

ווייל יא טייערע יודן, איר זאלט וויסן אז: "דְּבָרִים הָאֲסוּרִים" קען צו ברענגען צו געפערליכ'ע זאכן, ווייל דאס פארשמירט דאך אינגאנצן די

"מויל" פון א מענטש, און אויב די מויל פון א מענטש איז נישט ריין, דעמאלט'ס קען מען דאך נישט אריין קומען אין דעם בית המדרש כדי צו דאווענען פארן הייליגן באשעפער, ווייל די מויל איז דאך אום ריין, און א שמוציגע כלי קען דאך ניט אמאל אריין קומען צום מלך בכלל, ווייל עס האט דאך גאר א שלעכטע ריח, און מען קען דאך נישט אריין ברענגען קיין שמוץ אין דעם שיינעם ריינעם: "פִּלְטִין שֶׁל מְלֶךְ".

אבער מדה טובה מרובה.. ווען א יודיש קינד היט זיך יא אפ דאס "מויל" און דאס "צונג", און ער האלט דאס טאקע באמת הייליג און ריין, ווערט דאך דעמאלט'ס זיין גאנצע: "נִפְשׁ" אויס גערייניגט, און זיין גאנצע רוח ווערט דאך איהם דעמאלט'ס הייליג און ריין.

און עס שטייט דאך שוין טאקע אין די ספרים הק', אז וויבאלד משה רבינו האט געהאט אזא ריינע מויל, ממילא וועגן דעם האט ער טאקע געקענט זוכה זיין צו: "פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בו" – ממילא וועגן דעם האט ער טאקע געקענט זוכה זיין אז ער האט געקענט רעדן מיטן אייבערשטן אליין: "כֶּאֱשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ" – אזוי ווי איינער וואס רעדט צו זיין חבר.

איי פארוואס..?! די תירוץ אויף דעם איז, צוויי ווערטער, און די צוויי ווערטער זענען: "קִדְשֵׁת הַדְּבֹר" – ווייל משה רבינו האט זיך געהיטן: "בְּקִדְשֵׁת הַדְּבֹר", און וועגן דעם טאקע האט ער געקענט זוכה זיין ביי מתן תורה אז: "מִשֶּׁה יְדַבֵּר" – אז משה רבינו וועט רעדן, און: "וְהֶאֱלָקִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל" – און דער אייבערשטער וועט ארויס רעדן פון די האלז פון משה רבינו, ווייל ער איז דאך געווען גאר שטארק אפ געהיטן: "בְּקִדְשֵׁת הַדְּבֹר".

און די ווערטער: "קְדַשְׁתָּ הַדְּבִיר" – איז דאך טאקע אויך גימטריא: "קְדַשְׁתָּ שְׁמִים" [מיטן שם: "יְיָ"], ווייל יא ר' יוד, דו ווילסט וויסן אויב דיין חבר איז טאקע א אמת'ע: "יָרָא שְׁמִים"!! פריער'דיגע צדיקים האבן אונז געגעבן גאר א גוטע עצה ווי אזוי אויס צו געפונען אויב דיין חבר איז טאקע א אמת'ע: "יָרָא שְׁמִים", און די עצה איז, "קוק אויף זיין מויל", דאס מיינט צו זאגן, "קוק ווי אזוי ער רעדט", אויב רעדט ער רעכט'ס און לינק'ס: "לְשׁוֹן הָרֶע וְרַכִּילוֹת וְלִצְנוּת וְנְבוּלָה וְכַדוּמָה", דעמאלט'ס זאלסטו וויסן אז ער טויג נישט.

אבער אויב איז ער אפ געהיטן: "בְּקְדַשְׁתָּ הַדְּבִיר", און ער רעדט נאר וואס מען מעג, דעמאלט'ס זאלסטו וויסן אז ער איז טאקע א אמת'ע: "יָרָא שְׁמִים", וואס דוד המלך ע"ה ליינט דאך שוין אויף איהם אין זיין הייליגן ספר תהלים (קפיטל קי"ט פסוק ס"ג), אז: "חִבְרֵ אֲנִי לְכָל אֲשֶׁר יִרְאוּךָ":

זִכְרֵ אֲנִי לְכָל אֲשֶׁר יִרְאוּךָ!

און מיט דעם ענדיגן מיר: אז מיר זאלן זוכה זיין אז ווען עס וועט זיין: "אָסְרָה נָא" – ווען מען וועט אזועק גיין פון דעם גרויסן התעוררות, זאל אבער נאך אלץ זיין:

"וְיִרְאָה אֶת הַמְרָאָה הַגָּדֹל הַזֶּה"!!

תם ולא נשלם!

שבזז ושירה לאל בורא עולם!

לְפָנֶיךָ בְּנֵי אֱמֶתֶךָ לְיָ...!

יֵאָדָר לִזְכֹּר וְהִי הַרְבֵּי רַחֲמֵיךָ בְּנֵי יְהוָה זֵל

יבא לאור העולם בעזרת השם יתברך
פרשת תזריע שנת תשפ"ו
ע"י תלמידי וחסידיו מקולען
בנינו בית שמש ת"י

בנישואות ראש חבורתינו שלום"ה

